Gård&Villa

SKARABORG | Nr 5 | juni 2018

Smakfullt hos Åsa och Mattias på Mellomgården

13-14

På besök i Birgittas bondträdgård

16-17

Rhododendrontid på Lagmansboda

I SAMARBETE MED

Villaägarna

Villaägarna Skaraborg

VACKRASTE. Njut av finaste piontiden medan du planerar inför höstens plantering.

Foto Peter Segemark

PIONTRÄDGÅRD. På Julita gård i Södermanland finns levande samlingar av rosor och pioner.

TORKTÅLIGA. Vattna inte för ofta.

Så sköter du dina pioner

Julita gård i Sörmland är en dröm för trädgårdsfantaster med bland annat en pionträdgård med närmare 130 sorter och arter. Trädgårdsmästare Klara Holmqvist har lång erfarenhet av pionskötsel och delar här med sig av sina fem bästa tips.

Julitas pionträdgård är en av de största i Sverige.
– Vi jobbar aktivt med bevaring och odlar just nu unika sorter som ska bevaras för eftervärlden, berättar Klara Holmqvist. Och som det proffs hon är vet hon exakt hur pioner ska skötas för att må bra och blomma rikligt. Här är Klaras fem bästa tips om pionskötsel:

- Pioner tycker om en halvskuggig växtplats med några timmars sol om dagen. En halvskuggig växtplats gör att blomningstiden förlängs.
- Plantera inte dina pioner för nära träd som utarmar jorden eller för tätt. Bra avstånd mellan plantorna är ca 1 meter.
- Pioner tål torka. Vattna inte för ofta och inte direkt på bladen. Dränk jorden ordentligt högst en gång i veckan på nyplanterade plantor.
- Plantera dina barrotade pioner på hösten. Krukodlade pioner kan planteras när som helst.
- Förökning av pioner görs bäst på hösten genom delning. Pioner går även bra att flytta, de är inte så kinkiga som det sägs. Det viktiga är att man inte planterar dem för djupt, knopparna ska endast vara några cm under jord.

Marie Pallhed
redaktör
marie@gardochvilla.se

Om Gård & Villa
Gård & Villa är ett elegant inspirations- och nyttomagasin för människor som vill bo i eget ägt boende i Skaraborg. Tidningen ger idéer och kunskap om att leva och bo i hus.
Och roar, inspirerar och förenklar för husägare.
Gård & Villa samarbetar med Villaägarna.

För annonsering kontakta:
Marknadsansvarig i Skaraborg
Uno Hufvudsson: 0708-56 11 99 eller uno@gardochvilla.se
Stefan Lorentzon: 070-583 46 46 eller stefan@gardochvilla.se
Anette Sjöman: 0703-63 92 24 anette@gardochvilla.se
Tryck: V-TAB, Vimmerby
Distribution: SDR, Svensk Direktreklam

Ansvarig utgivare:
Uno Hufvudsson
Telefon: 0708-56 11 99
Info@gardochvilla.se,
Postadress: Gård & Villa,
Varola prästgård 1, 541 94 Skövde

Layout och grafisk form:
Reko Reklam, Lennart Danling

Följ oss på www.gardochvilla.se

Villaägarna
Villaägarna Skaraborg

Hemester i ett sommarskönt Sverige

Om våren nu dröjde så kom värmen desto tidigare och med kraft. Aldrig tidigare har vi upplevt en sådan maj. Vädret i Sverige är nyckfullt, minns 2007 års Stockholm Marathon i 28 graders värme men också 2012 med 5 grader "varmt", 14 sekundmeter blåst och regn. Det gäller att gilla läget och anpassa sig efter omständigheterna. Att vi skulle ta hand om oss när det var varmt gick inte att missa, avstå hellre än att chansa sa man, men när jag tog strumpor på händerna när det var kallt och regn så tyckte man jag var lite tokig. Men visst är det lättare att gilla läget denna maj. Man får liksom "hemestra", att semestra hemma. Sitta ute i ljumma ljusa kvällar, bada i redan badvarma vatten. Men också tillåta sig att sitta i skuggan. Låta barnen vila från solen. Det är gratis! Till och med resorna till Medelhavet är nästan gratis. Alla anpassar sig. Även jag. Vi hade ju planer, fixa allt inför semestern så vi då skulle kunna ta det lugnt. Det gäller att anpassa sig. Allt som skulle hinnas med kom liksom av sig. Jag som skulle jämföra offerter, planera och renovera. Blev inget med det. Jag la i båten istället. Klippte gräset. Grillade. Cyklade. Umgicks. Badade. Slutade klippa gräset. Fortsatte cykla. Snickarlusten blev det inte mycket med. Vi har fått några offerter. Det börjar bli på riktigt. Ska bara orka välja och komma igång. Det kanske får bli till semestern, då blir det väl som vanligt, kallt och regn. Men till dess gäller det att gilla läget, njuta och komma ihåg att denna försommar är oförglömlig - visst är Sverige fantastiskt!

Bjarne Pettersson
ordförande
Villaägarna
Skaraborg

BÖCKER

Sommaren bjuder vanligtvis på lata dagar ämnade för hängmattan.
Redaktionen bjuder på ett urval av säsong ens boknyheter.
Hoppas du hittar något som attraherar.

SKAFFA HÖNS?

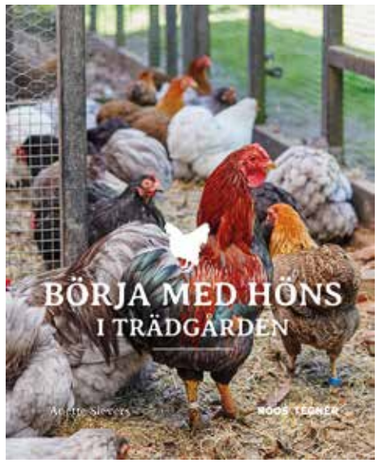

I sin bok Börja med höns i trädgården tipsar Anette Sievers om allt du behöver veta innan du skaffar höns – Det är både lätt och roligt att ha höns, de är trevligt sällskap och man får goda ägg, säger hon.

I boken Börja med höns i trädgården berättar Anette Sievers om olika sätt att bygga och inreda hönshuset, vad hönsen behöver i form av foder och annat för att må bra och hur du tar hand om värpande höns och kycklingar. Dessutom blir du presenterad för 34 hönsraser och vad som karakteriserar dem så att du kan välja den typ av höns som bäst passar dig och dina förutsättningar. Allt fler väljer att ha höns i sin trädgård, såväl villaägare som boende i flerfamiljshus. Det är ett naturligt steg för många som odlar och vill ha en mer självförsörjande livsstil. — Det är enormt tillfredsställande att värna om djur, som säger tack genom att lägga ägg. Med bara lite eftertanke och förberedelser har alla förmågan att ta hand om höns, förutsatt att intresset finns. Det är faktiskt inte många generationer sedan nästan alla i Sverige var bönder eller åtminstone hade några hönor till husbehov, säger Anette Sievers.

Anette Sievers är journalist med trädgård som specialområde. Sitt intresse för djur och natur får hon utlopp för på den sörmländska landsbygden, där hon bor med sin familj och sina höns.

BIOGRAFI

30 ÅR AV TYSTNAD

av Anna Hage och Ana Udovic

Anna Hage var 17 år gammal när hon blev vittne till mordet på Olof Palme och försökte rädda hans liv. Sedan dess har hon känt sig missförstådd, utnyttjad och förnedrad, av poliser, journalister och jurister. Nu, 32 år senare, berättar hon sin egen historia.

DECKARE

MACBETH

av Jo Nesbø

Kommissarie Macbeth är stadens främsta polis. När ett tillslag mot en stor knarkleverans förvandlas till ett blodbad blir det hans uppgift att rensa upp. Jo Nesbøs har förvandlat Shakespeares berömda pjäs till en thriller som handlar om makt, hämnd och skuld.

BIOGRAFI

DET GÄLLER LIVET

av Johanna Palmström

I boken Det gäller livet berättar författaren Johanna Palmström om Gudrun Schymans liv. Om hur hon övergav den utstakade vägen till sekreterarjobb och mot alla odds blev en av Sveriges mest framträdande politiker och partiledare.

Maxad familjedag i Skara - du är inbjuden

FOTO: JESPER ANHEDE

Om du och familjen har vägarna förbi Skara den 19 augusti står portarna till Skara Sommarland öppna alldeles särskilt för er. Som medlem i Villaägarna får du kraftig rabatt på inträdet och tillgång till en mängd attraktioner i tivolidelen. Bland annat den världsberömda berg- och dalbanan Tranan och 2016 års stora nyhet i Vattenlandet, Snakepit. I Vattenparken hittar du 20 snabba blöta, roliga utmaningar. Dessutom fri gokart, Sky Dive Show och mycket mer.
Entré 225 kr (ord. 359 kr).
Barn under 1m går in gratis.
Biljetter bokas på webbshop.sommarland.se/villaagarna.
Biljetten ger även 30% entrérabatt på Kolmården, Gröna Lund, Aquaria och Furuviksparken efter besöket på Skara sommarland under hösten 2018.

Boka ett kostnadsfritt hembesök!
UPP TILL 20% RABATT
Fantastiska priser på utvalda svensktillverkade markiser.
Skaraborg SOLSKYDD
Tel. 0510-50150
0500-459800 • 0501-78700 • 0515-694600
0511-17611 • 0512-790700
www.solskyddat.se

FRIBERGS FRITIDSCENTER Frihet på hjul
Weinsberg CaraSuite 700 ME
Utrustad med långbäddar, stort garage och bekväm taksäng.
Pris: 699.000.-
eller från 3.848:-/mån*
Få din nya husbil levererad innan skattehöjningen den 1/7
Sventorp Rävstorp 5, Skövde • Tel: 0500-42 50 40 • fribergsfritid.se
*Vid 180 månader löptid och 20% kontant.

PROFFS PÅ PLÅT BORGA TILLVERKNING SEDAN 1973
Mättanpassad kvalitetsplåt för tak och vägg
VI PRODUCERAR DIN PLÅT PÅ 5 ARBETSDAGAR!
Se våra övriga profiler och tillbehör till ditt tak på borga.se
BORGA
Tel. 0511-34 77 11

TIBRO MOTORKLUBB SIKTAR MOT
SM-GULD
I MOTOCROSS
90år TIBRO MOTORKLUBB 1928 - 2018
VÄLKOMNA TILL LAG-SM-FINALEN PÅ TIBRO MOTORSTADION LÖRDAG 1/9

SPECIALERBJUDANDE!
Komplett paket inkl portmodell TF Clopay 4050L (35 mm isolering). Priset inkluderar demontering och bortforsling av befintlig port, anpassning av öppning, montering ny port, nödvändiga snickeriarbeten, ROT-avdrag och moms. Fast elinstallation ingår ej.
MONTERAT & KLART!
12.500:-
OBS! Erbjudandet gäller t.o.m. 30 juni 2018
inkl. port-automatik
En miljon kunder kan inte ha fel.
TF Clopay - världens mest sålda garageport!
TF Clopay
Världens största tillverkare av garageportar
ÖPPET: Måndag–fredag 06.30-17.00
Lördag 09.00-13.00
BUTIKEN FÖR BÅDE PROFFS OCH KONSUMENT
Hörnebovägen 10, Tibro 0504-125 30
www.xlbyggtibro.se
XL BYGG TIBRO

ÄNDRAT SIG. "Aldrig att jag bor på landet" sade Åsa Blomqvist. Men Mattias tyckte att de väl ändå kunde titta på huset.
– Nu både bor och jobbar hon här, säger Mattias och ler.

De blev med bostad och café

När Åsa och Mattias Blomqvist hade tänkt bygga nytt fick de tips om Mellomgården vid Norra Lundby. En gård med ett nedlagt café… Åsa var minst sagt skeptisk. – Men så fort vi klev in genom entrén och såg via dubbeldörrarna in till det stora vardagsrummet med utsikt mot Hornborgasjön visste jag: Här vill jag bo! säger hon.

TEXT OCH FOTO **Ulf C Nilsson**

Någon tanke på att återuppliva caféverksamheten hade de inte då. Det fanns inte ens på kartan. Båda hade ju redan jobb, Mattias som produktionsansvarig på bränslefabriken Veolia och Åsa som butiksbiträde i en färgaffär.

– Vad vi hade tänkt var att ta upp uthyrandet av de fyra gäststugor som fanns på tomten, mest för att få in pengar till underhållet av alla byggnader här.

Huset från 1880 hade då stått tomt i två år och den tidigare minst sagt färggranna inredningen - lila, knallgrönt, illrosa, orange… - var inte riktigt i deras smak. Byte av färg och tapeter tog sin tid, så den tidigare utställningshallen med vidhängande café fick stå som den var. Sedan började tidigare kunder höra av sig.

– Bland annat Sportvagnsklubben som

Reportaget fortsätter på sid 8

NATURVY. Den inglasade verandan är en riktig myshörna med milsvid utsikt bort över Hornborgasjön och Mösseberg.

NY FÄRG. Det gamla köket var redan fixat, men Åsa och Mattias har bytt färgsättning och slipat fram det gamla furugolvet. – Som barn minns jag att vi brukade köpa ägg här på gården, säger Mattias.

DRIFTIGA. När de ändå var igång blev det gårdsbutik också med närproducerat, designkläder, prylar och textiltryck signerat Joy Zandén.

EFTERFRÅGAT. – Vi hade inga planer alls på att starta om caféverksamheten, men så blev det ändå, konstaterar Åsa Blomqvist som nu driver det tillsammans med sin anställde Jessica Carlsson.

MYCKET JOBB. De tidigare ägarna lade ner enormt arbete på att förvandla den gamla ladugården till café och galleri, konstaterar Mattias Blomqvist.

ÖPPET. Stora luftiga ytor präglar bottenvåningen.– Boytan är 180 kvadrat, men här finns mängder med biytor också, säkert 100 kvadratmeter till, berättar Åsa och Mattias.

tidigare hade haft sina träffar här. De ville fortsätta träffas här på ”sitt ställe” där de kunde sitta och fika omgivna av sina bilar. Samtidigt började Klostergården i Varnhem bli överbelastad vissa tider, så kunde vi kanske….? Det ena gav det andra och nu jobbar Åsa i det återöppnade caféet, med hembakt och kaffe i långa banor. Det tidigare konstgalleriet har blivit festlokal som rymmer 110 personer och återuppstår då och då som galleri. En gårdsbutik med lokalproducerade delikatesser har också dragits igång och där finns bland annat designkläder - så modevisningar har det också blivit. Textiltryck signerade Joy Zandén finns också i utbudet. – Lite kul att hon 1951 försökte slå igenom på Manhattan, men fick nobben. Då lade hon ner men återupptäcktes och gjorde succé med sina tryck då hon hunnit bli 94 år gammal, berättar Åsa. Själva bostadshuset ligger avskilt från den återuppståndna anläggningen, så där kan Åsa, Mattias och barnen mysa på lediga stunder. – Att ha så nära till jobbet har sina fördelar, för kommer jag på att jag glömt något är det bara att gå dit och fixa det. Själva huset ser lite medfaret ut med färg som flagar här och där. – Men att dra igång verksamheten här har tagit all tid. Dessutom har färgen nog suttit sedan huset var nytt och är snäll mot de breda plankorna, så att göra något åt det får vänta. Till skillnad från nya hus var det extremt bra kvalitet på byggvirket för drygt 100 år sedan, konstaterar Mattias. I övrigt var allt kostnadskrävande redan fixat av de tidigare ägarna. Huset har ny el, jordvärme indragen, nytt godkänt avlopp och nya stammar. – Och så på det den fräscha miljön i det gamla stallet där caféet nu finns. Ingen som såg hur det var här 2008 när dåvarande ägarna började köra ut hö ur det och bygga om skulle känna igen sig. De har lagt ned ett otroligt jobb, berättar Mattias. Åsa för sin del hade gjort klart att hon definitivt inte ville bo på landet. Men det var innan hon sett huset. – Jag kände mig hemma direkt. Och här kan vår minsting leka fritt ute i den stora trädgården. Och hur gick det med stuguthyrningen? – Vi blev bästsäljare i området redan första året hos booking.com.

Ta en tugga av den gröna väggen när du är hungrig

Genom spaljering skapar du väggar av fruktträd eller bärbuskar. Vad sägs om en päronvägg som häck mot gatan? Eller en fin äppelspaljé vid uteplatsen?

TEXT **Marie Pallhed** | FOTO **Charlotte Gawell**

Vanligast idag är att använda spaljéer som stöd för klätterväxter som klematis och rosor. Men enligt Karin Eliasson författare till boken Smakfullt och trädgårdsmästare på Astrid Lindgrens Näs kan spaljering vara mycket mer än så.

– Spaljering är en gammal teknik som gör att fruktens kvalitet ökar, men som också ger dekorativa väggar utomhus. Vackert och ätbart på samma gång.

– Dessutom sparar spaljeringen tomtyta.

Vill du variera det ätbara exempelvis ha olika sorters äpplen i spaljén ympar du in de sorter du vill ha på ditt befintliga klättrande träd.

Tekniken handlar om att beskära fruktträd och bärbuskar från tidig ålder får att de ska få rätt form.

– Beskärningstekniken är härlig att lära sig och att utföra.

Det är ett hantverk som tillför såväl stora som små trädgårdar en ny dimension.

TIDSVINST. Om du vill spara några års arbete så köp ett färdigformat spaljéträd. Går oftast att beställa i olika storlekar i trädgårdshandeln överlag.

BÄRIGT. Spaljerade björnbär klär väggen vid uteplatsen och ger en skön, grön stämning. Andra bär som funkar utmärkt att spaljera är vinbär och krusbär.

ÄTBAR VÄGG. Spaljerat äppelträd bildar fina väggar i trädgården. Spaljerade träd är utmärkta för att bilda rum med i trädgården. Eller placera vid uteplatsen. Äpple- och päronträd kan beskäras ganska hårt. Persikoträd kräver mer varsam hantering och behöver ofta en varm vägg att spaljeras mot för att frukten ska hinna mogna. Här en lepagehäck av äpple.

SPALJÉRINGSFORMER. Olika sätt att spaljera ger olika intryck. Spaljering kan bestå av en enkel vågrät linje men också ha ett mer avancerat formspråk.

VÄXTSTÖD. Spaljé som bildar gräns mot trädgårdsrum måste vara stabil och ha fin form. Spaljé mot husvägg kan målas i samma färg för att smälta in.

AVSKÄRMAT. Att låta vinbär växa i kruka som spaljerats i vacker solfjädersform ger en flyttbar avskärmning. Passar till uteplats eller balkong.

Kortfakta om spaljering

Träd och buskar som kan spaljeras är t ex vin, björnbär, vinbär, krusbär, persika, äpple, päron och körsbär. Du kan spaljera mot en vägg, en mur eller ett plank. Men du kan också spaljera på en spaljé placerad mitt i trädgården Spaljering kan göras i många olika former. Den kan vara luftig som en enda vågrät linje, enkel eller dubbel, vilket är fint om man vill följa ett räcke eller göras i solfjäderform. Man kan spaljera uppåt och utåt sidorna för att på så vis bilda en vägg. Det går att göra både i strikt u- eller v-form eller i helt fri form. Om man ger trädet en fri form vill man att grenverket ska vara platt men utbrett. Det är trädets eget växtsätt som styr spaljeringen. Man leder inte grenarna i bundna mönster utan tar bort utskjutande grenar och gallrar i grenverket för rätt form.

Spaljera mera

Några fördelar:

Bildar rumsväggar
Är vackert
Sparar yta
Får snabbt höjd
Ger mycket frukt

Dags att hylla alla tanters fantastiska trädgårdskunskap

Birgittas underbara trädgård – mer trendig än någonsin

I Birgittas kök doftar det en blandning av kålpudding och nybakat bröd. På arbetsbänken står den nyinlagda gurkan och tätt intill ligger fortfarande några nyskördade dillkronor och väntar på att bli ianspråktagna.
– Jag skördade nästan 5 kg gurka igår, säger hon och häller aningen socker i gurkburken.

TEXT **Marie Pallhed**

TRENDKÄNSLIG. Och så befann vi oss helt plötsligt där. I trenden med tanternas kunskap i fokus. Hyllad som aldrig tidigare. För visst är det något alldeles särskilt med budgetodling, ekologiskt och närproducerat?

Jag hade inte blivit förvånad om dofterna i köket istället varit rotmos med fläsk eller om gurkorna istället varit bär som syltades in. För Birgitta har den beundransvärda kunskapen som numera är en supertrend: TANTERNAS kompetens.

Att tanten har blivit inne vet säkert de flesta. Flera böcker har skrivits i ämnet och många bloggar på tanttemat. Och inte undra på det. Tantens kunskap är gedigen och sund. Hon kan allt om hemmet och maten, pysslar och trivs. Bakar, syltar, saftar och fyller sitt skafferi. En önskedröm för många av oss. Och nu har tanttrenden också nått trädgårdslivet. Nu är det högsta mode att odla ätbart. Överallt - i stan och på landet. Ja, till och med på balkongen om trädgårdsyta inte finns. Giftfritt ska det vara och närodlat. Vi månar om hälsan, vill ha sunda bär direkt från busken och vill lära oss att ta tillvara, skörda och lägga in. Plus att det inte får kosta för mycket, budgetodling prioriteras.

Birgitta Åberg kan allt detta. Sedan 50 år tillbaka. Och det är inget hon själv tycker är särskilt märkvärdigt.

– Jag är uppväxt med det. Kommer från ett lantbrukarhem. Har alltid lagat husmanskost och tagit tillvara allt som går att använda, säger hon anspråkslöst.

Birgitta bor på landet. Precis så där naturskönt, lugnt och harmoniskt som i Astrid Lindgrens berättelser. Fast klart mer modernt.

Och redan tidigt på säsongen – i februari/mars - börjar Birgitta sin odlingssäsong nere källaren. Där sås det grönsaker och blommor, som så småningom förkultiveras och drivs upp.

– Oftast använder jag frön från föregående säsong. Man har ju sina favoriter. Men visst testar jag lite nytt också. Speciellt när det gäller grönsaker.

Varje dag under utesäsongen påtar hon i sin trädgård, vårdar blommor och grönsaker, plockar bär och rensar ogräs. Även om det sistnämnda inte är något som hon prioriterar högst.

– Lite ogräs får det vara. Värst är våtarven, den sprider sig så enormt. Liksom mjuktisteln. Jag brukar täcka med tidningspapper mellan raderna i grönsakslandet för att stoppa det värsta ogräset.

ODLINGAR. Birgitta Åberg budgetodlar ekologiskt och närproducerat. I liten skala och för familjens behov av grönsaker. Hon kan allt om odling och husmanskost.

SOM FÖRR. – Jasså du säger Birgitta när jag säger att hon är supertrendig. – Säger du det. Hon fortsätter lugnt och systematiskt att påta bland växter och grönsaker:
– Så här har jag hållit på i många år.
Och det är just denna kunskap yngre generationer suktar efter och älskar att lära sig av.

GÖDSEL. - Hönsgödsel – pelleterad - är effektiv under längre tid. Brukar bli bra skörd. Men gödseln luktar fränt. Inget för urban odling på balkong alltså.

"Brukar pröva olika sallatssorter varje år. I takt med att man skördar kan man fylla hålen i raden med nya småplantor".

TIPS. – Sätt hushållsrullar över purjolöken så blir stammen extra tjock, vit och fin.

TÄCKT. Gräsklipp och tidningspapper mellan raderna begränsar ogräset avsevärt. Fröogräs får inte fäste och ogräs underifrån hindras att komma upp. Fiberduk är odlarens räddning och skyddar mot otyg och kyla.

"Får hjälp av maken att gräva landet på hösten, innan kylan sätter in"

STÖD. Växter med egna hängen exempelvis gurka och squash behöver en stabil klätteranordning. Jutegarn fungerar utmärkt som växtstöd. Billigt och kan komposteras när det är uttjänt. Behöver växterna klättringshjälp gör en åtta av garnet, fäst stjälken i ena öglan och stödet i den andra.

Håll efter mördarsniglarna!
De lever gärna om i trädgården ända ner till ett par plusgrader. Och för varje du dräper slipper du 400 nya nästa sommar.

- Klipp dem. Häcksax och sekatör är utmärkta redskap men det finns också speciella snigelklippare på marknaden.
- Sätt ett snigelstaket runt dina planteringar köpt eller egenhändigt tillverkat.
- Gör en snigelkiosk eller köp en snigelbar, i vilken du lägger snigeldödande medel.
- En 20 cm bred saltsträng hindrar sniglarna men dödar också allt i växtväg.
- Om du har problem med sniglar så höststäda trädgården. Sniglarna älskar att övervintra i löv- och rishögar.
– Starta grannsamverkan mot mördarsniglar.

Solel - ger bättre **avkastn ing** än banken

"Vi räknar med att spara 20 000 kr om året." Bo Lager och Anna Ahlgren på Skattegården i Badene är numera i princip självförsörjande på el. Ett ladugårdstak i bra läge avgjorde saken och detta är nu täckt med solcellpaneler.

Diskretion en hederssak, är ett gammalt beprövat uttryck. Med solceller är det ett faktum - långt ifrån vindkraftverkens dominanta intrång i vardagsmiljön.
– En sådan här installation stör ingen - och den har redan levererat 4,5 MWh, berättar Anna Dahlgren och Bo Lager på Skattegården i Badene.

Bo och Anna strävar efter att bli klimatneutrala och efter sin solcellsatsning är de på god väg.
– Jag har faktiskt aldrig varit med om något som gått så lätt. Sol-Kjelle från Mullsjö kom med teleskoplastare och lyfte upp de 84 sektionerna och det gick väldigt smidigt. Nätägaren kom sedan och kollade vad vi hade för kabel och det visade sig att den gamla räckte till. Sedan fick vi hjälp med byte av elmätare, certifikat och garantier, berättar Bo.
Att sedan söka det statliga solcellbidraget, som täcker 30 procent av kostnaden, fick de hjälp med av montören.
– Och så kom försäkringsbolaget och besiktigade hela installationen, vilket känns tryggt.

En öppen planlösning blir gärna energislukande.
– Men genom att vi hade så pass hög elförbrukning var det inga problem att få klartecken till en installation på 27 000 Wp, säger Bo Lager.

Sedan är det bara att låta solen skina och det har den ju gjort med besked hela maj…
– Vi har redan producerat 4,5 MWh el med den här anläggningen. Den är på 27 000 Wp, vilket är ungefär vår årsförbrukning. Man får inte gå över sin egen årsförbrukning i storlek på installationen om man vill ha bidraget. Däremot får man sälja el till elleverantören vid toppar då man producerar mer el än man gör av med för tillfället. Betalningen för den egenproducerade elen har blivit allt bättre på senare tid. Bo tror dessutom att det på sikt kommer att ske betydande höjningar av elpriset.
– Jämför bara med Tyskland. Sedan Merkel stoppade kärnkraften där får konsumenterna nu betala 4:50 per kWh. Nu står vi dessutom inför en situation om förändringar då fossila bränslen börjar fasas ut. Då krävs istället ännu mer el.
Paret köpte Skattegården 2010 och på fastigheten finns både ett mindre och ett större bostadshus.
– Vi fixade först till det mindre huset och bodde i det när vi blåste ut allt ur det stora huset och gjorde en totalrenovering med bara naturliga material. Ingen plast, utan sådant som andas.
Husen värmdes med en vedpanna och på marken som hör till planterade de tusen snabbväxande träd för att säkra vedbehovet.
– Dessutom fungerar de som koldioxidfälla när de växer, så det är klimatsmart.
Vattnet i pannans fem kubikmeters värmebuffert värms nu med en elpatron kopplad till solpanelerna. Via en omvandlare blir panelernas likström växelström.
– Vi har två elcentraler, en för LED-lampor och en för tyngre förbrukare som tvättmaskin och torktumlare, berättar Anna.
På sikt är tanken att elen även ska driva en värmepump. Efter statligt bidrag landar kostnaden för hela satsningen på cirka 300 000 kr.
– Det är bättre att ha de pengarna på taket än på banken! Att ta hand om sin egen situation är kul!

Tre dagar- och det var klart

Investeringsstöd

Regeringen har avsatt medel för investeringar till solcellsanläggningar, stödet är på hela investeringen och utgår med 30% till privatpersoner och företag.
Det gäller att passa på medan det finns pengar kvar i den kassan.

Vi har maskiner som krävs för ett säkert utfört arbete. Tveka inte att kontakta oss för offert.

sol kjelle

0392-102 00 | 0761-72 73 89

kjells elektronik

www.solkjelle.se

Rhododendron är grej en hos Bengt ssons

Rhododendron blev grejen för Christian och Ros-Mari Bengtsson på gården Lagmansboda utanför Skövde.
– Vi har nu drygt 340 buskar fördelat på 47 olika sorter, berättar de.

TEXT OCH FOTO **Ulf C Nilsson**

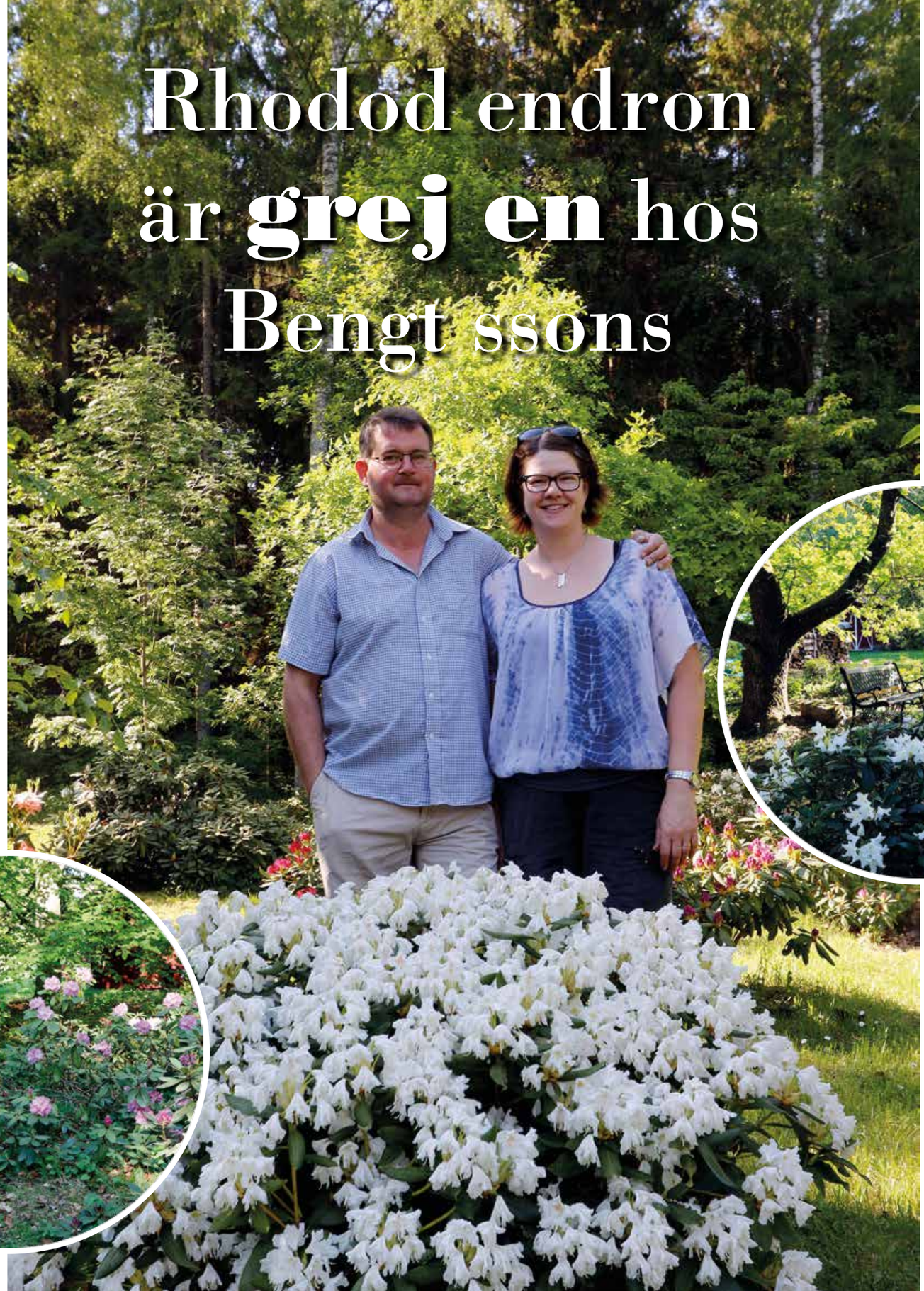

Det började lite försiktigt med en presentplanta 2003. Sedan hade Christians pappa en på sin tomt som han ville bli av med - och så var det igång. Första inköpet blev en Cunningham White.
– Jag vill ha blommor, men inte en massa rabatter att rensa ogräs i. Har buskarna väl rotat sig, så sköter de sig själva bara de får vatten, helst regnvatten, och näring, säger Christian.

I dag är det svårt att tro det, men faktum är att där de flesta plantorna står var det tidigare tät granskog. Dessutom är det ganska kalkrik mark här och rhododendron vill ju ha sur jord.
– Det löser vi genom att gräva rejält vida hål och fylla upp dem med sur jord och torv, berättar Ros-Mari.
De har även sparat kvar de ekar och bokar som växer här och löven från de träden bidrar också till att sänka jordens pH-värde.
– Så idag är det ungefär pH 6 här.
Det Christian gillar mest är det faktum att buskarna är gröna året runt. Och så blommorna förstås. De finns i alla färger och former.
– Synd bara att blomningstiden är ganska kort. Men en del blommar både två och tre gånger per år. Ett år var det faktiskt en som blommade på julafton! berättar han.

Nu är det här inga billiga växter precis, så tillökningarna sker periodvis. År när typ bil- eller båtköp är aktuella blir det inga alls.

"Alla kan hitta sin favorit"

– Sedan har jag ”räddat” flera av buskarna här. Hör jag att någon har en de vill bli av med så rycker vi ut och tar hand om den. Även sådana som ser risiga ut brukar repa sig ganska fort här, berättar Christian.

Han brukar även passa på att fynda på höstkanten eftersom blombutiker eller plantskolor då gärna slänger det som förblivit osålt under säsongen. Då brukar det vara prutläge.
Sedan har han sin ”barnkammare” att ta till också. En stor betonglåda med rhododendronjord, ardennergödsel och sten i botten för dräneringen. Där får små och därmed billiga plantor stå och växa till sig.
– På bara något år så når tidigare 50-kronorsplantor uppåt 200-kronorsnivå i storlek. Har plantan väl etablerat sig så brukar den fortsätta att växa.
– Det sägs att de vill ha hel- eller halvskugga, men de fungerar även i lägen med sol hela dagarna.

Mitt i all blomsterprakt har Christian placerat en parkbänk där han på lediga stunder bara sitter och myser.
– Speciellt fina försommardagar. Det kommer nya blommor varje dag. I början försökte Ros-Marie föra bok och notera på en gårdskarta vilken sort som stod var på den stora tomten.
– Men så kom Christian och hade fyndat tio olika på en gång och efter det hann jag inte med längre.
De blommar ju i alla fall - från tidig vår till sena hösten. Visserligen kort tid varje gång, men med olika blomningstid för olika sorter blir det alltid någon som sprakar till med sina färger hela sommarhalvåret.
– Vissa år verkar de ägna sig att växa och då blir det nästan inga blommor alls. Andra år, som i år, blommar de desto mer.

BLOMSTERPRAKT. Det var 2003 som Christian Bengtsson grävde ner sin första rhododendronplanta på tomten. Sedan dess har det blivit över 340 stycken till. – Jag ville ha blommor men inte rabatter som måste rensas hela tiden. Då är det här en bra växt, säger han.

Om Rhododendron

Släktet Rhododendron finns i vilt tillstånd i Himalaya, Tibet, Kaukasus och Burma. Det finns totalt cirka 100 olika rhododendronarter och lika många hybrider.
Det är en buske med fantastisk blomning även i lite skuggigare lägen och den är vacker året om med sina gröna blad. Rhododendron är det en av de mest lättskötta prydnadsbuskar som finns om man varit omsorgsfull med planteringen och ser till att de får gott om vatten.
De växer ganska långsamt och behöver sällan beskärning I soliga lägen bör de skuggas för tidig vårsol för att bladen inte ska få brännskador, men är i övrigt en tålig växt som drabbas av få sjukdomar.

AVKOPPLING. Man ska inte bara jobba i trädgården, utan även njuta av den, är paret Bengtssons filosofi. Så parkbänken under en av gårdens ekar är ett perfekt ställe för det senare.

BARNKAMMARE. I den här bingen får småplantor stå och växa till sig i perfekt miljö.

VARIATIONSRIK. Rhododendron finns i alla möjliga färger och former. Hybriderna kan vara känsligare än ursprungliga sorter, men av dessa finns ändå runt 100 olika att välja på.

SJÄLVLÄRDA. Ros-Mari och Christian Bengtsson har hunnit bli experter på rhododendron. – Det viktigaste är att de får vatten när de börjar se ledsna ut. Deras Cunningham White hör till de allra tacksammaste när det gäller blomning, stora bilden till vänster.

DITT SJÄLVKLARA KÖKSVAL

Vi utför allt inom snickeri och inredningsarbeten men är specialister på kök och bad.
Vi erbjuder alltid kostnadsfri konsultation och hjälper dig med allt från planering till färdigt kök!
Vi har alla hantverkare du behöver!

Här kan du använda ditt cashcard!

ERIKSSONS SNICKERI & INREDNING
Skövdevägen 44, Skultorp,
tel. 0500 - 41 50 00 | mob. 0705-62 56 40
www.mobalpa.com

DESIGN YOUR LIFESTYLE **MOBALPA** KÖK & BAD

BVS

Bilvård
Bilreparationer
USA Bildelar

PRO STAR

Internet	www.bvs.nu
Webbshop	bvs.prostar.se
E-Mail	bvs@bvs.nu
Tfn	0500-41 28 79
Diabasvägen 2	541 52 SKÖVDE

Vi köper stål och metallskrot, alltid till högsta dagspris!

ÖPPETTIDER VARDAGAR 7.00-16.00

UTSTÄLLNING AV CONTAINERS

För mer info:
0501-75 98 00

Severin Recycling
Hammarsmedsgatan 4, Mariestad
email:info@severinrecycling.se

Anlita alltid en certifierad

VI BORRAR FÖR VÄRME OCH VATTEN

Utför även horisontell borrning, mark-, rivnings- och flisarbeten

Jan Lundblad AB GEOTEC

Tfn. 0503-400 75 | Korsberga, Hjo
www.janlundblad.se

HYR DINA BYGGMASKINER

Ska du bygga nytt, bygga om eller renovera - hos oss är det enkelt att hyra allt som behövs för byggprojektet, från stora maskiner som liftar, grävare eller bodar till alla typer av handverktyg.
Besök oss gärna på ramirent.se

Skövde **Bäckaskogsvägen 17** **0500-44 63 80**	**Falköping** **Tunnelgatan 1** **0515-315 50**
Mariestad **Förrådsgatan 28** **0501-645 30**	**Skara** **Björkelundsgatan 18** **0511-77 30 80**

RAMIRENT

Skövdes starkaste köksteam

SPARA MOMSEN*
på ditt nya kök från
Gör Det Själv HTH

En lång rad av HTH:s mest populära modeller finns även som gör-det-själv lösningar, som du själv sätter ihop och monterar. I gengäld kan du spara tusentals kronor på Skandinaviens populäraste köksmärke.

*20%. Gäller ej vitvaror. Erbjudandet kan inte kombineras med andra erbjudanden eller rabatter.

HTH KÖKSFORUM SKÖVDE
Södra Metallvägen 2, Stallsiken
541 39 Skövde
Tel. 0500-48 58 44

Dags för ny image?

Välkommen att boka din tid för
" New Image" 2 tim 1495:-

- **Inkl Stylingtips för Din frisyr och ansiktsform**
- **Rätt hudvård till din hud**
- **StylingMakeup - lagd makeup för DIG**
- **Sen provning av kläder i rätt stil**

Välkomna till B-Uniq Styling & Frisör
Vi hjälper dig till ett "ännu snuggare jag"
Din färg på makeup, hår och personliga uttryck

Nettan Sjöman & Martina

Här kan du använda ditt cashcard!

B-Uniq

Hertig Johans gata 18
541 30 Skövde
Tel. 0500-412230
Www. B-Uniq.se

Utnyttja ROT-avdraget spara 30%

Före

Byt inte taket, låt oss behandla det!

Efter

10 ÅRS GARANTI!

För gratis besiktning och offert ring 0512-60 000

Vi har över 20 års erfarenhet | Vi har behandlat 700 tak i Skaraborg | Förlänger takets livslängd 20-25 år

Nordiska **Takbehandlingar AB**

www.takbehandlingar.se
info@takbehandlingar.se

I SAMARBETE MED **Villaägarna** *Villaägarna Skaraborg*

Gul som solen

För dig som älskar gult är tiden inne.
Gult är nämligen en av sommarens trendigaste färger. Så passa på – lys upp tillvaron.

AV **Lotta Silfverbrand**

SISTERS POINT. FOTO NELLY.COM

Sola smart

Solning kan orsaka allvarliga skador, både på kort och lång sikt.
Glöm inte att skydda dig.

SUN WRINKLE CONTROL CREAM UVB 50+
Lättviktig och vårdande creme med multi-cellulärt skydd för ansiktet, från Clarins. Cirkapris: 295 kr/75 ml.

SUN SPRAY SPF 30
Lättapplicerad transparent solskyddspray som återfuktar och svalkar huden. Från ACO. Pris: 175 ml/169 kr

UV BRONZE BODY SPF 50+
Vattenresistent solskyddsspray för kroppen som ska ge djupare färg, motverka torr hud samt ha en fasthetsgivande effekt på huden. Från Filorga. Pris: 395 kr.

Samtliga priser är cirkapriser.

Manligt & somrigt

Vad blir summan av vitt, blått, rutigt och randigt? Jo, stilrent, klassiskt och trendigt, allt på en och samma gång.

Fukt

Återfuktad hud och smidigt skägg. Här är två herrprodukter som enligt ***Swedish Beauty Awards 2018*** håller vad de lovar.

Årets herrhudvård

PETER THOMAS ROTH
WATER DRENCH CLOUD CREME

Motivering: "I det ständigt växande utbudet av produkter för män och kvinnor sticker årets vinnare definitivt ut. Denna okomplicerade explosion av fukt suddar ut gränserna för vad som är manligt och kvinnligt och ger återfuktad hy året runt." Pris 600 kr.

Årets Groomingprodukt

AMERICAN CREW BEARD SERUM

Motivering: "I en svårnavigerad kategori sticker årets vinnare ut med en blivande klassiker. Den praktiska förpackningen är mitt i prick och flörtar med klassiska barberare. En återfuktande formula med fokus på skydd, vård och glans får oss att ropa efter mer." Pris 179 kr.

Samtliga priser är cirkapriser.

GARN o TÉ ket
Annagatan 2, 533 30 GÖTENE
Tel. 0511-51260 | mail. garnoteketgotene@hotmail.com
Öppettider: måndag - fredag 12.00-17.00
tisdagar stängt, lördagar 10.00-14.00
www.garnoteket.se

Vi skapar
BÄTTRE VILLKOR
för VILLAÄGANDET!

Dags att städa och köra skräp!

Hyr släpkärra
GRATIS!
Skövde, Lidköping
Falköping, Skara
Mariestad, Tibro

För mer information
www.villaagarnaskaraborg.se
Villaägarna
Villaägarna Skaraborg

Välkommen till
Mekonomen Bilverkstad i Skövde
Din fullserviceverkstad

FICK DU "TVÅOR" HOS BILBESIKTNINGEN?
VI SLÄCKER DOM!

Service direkt!
ÖPPET HELA SOMMAREN

Service eller reparation?
Vi hjälper dig inom 48 h!

Boka på 0500-48 99 10
eller via www.mekonomen.se

Mekonomen Skövde
Norregårdsvägen 1
Tel 0500-48 99 10
Mekonomen
Vi gör BilLivet enklare™

KAMPANJPRISER
PÅ TRÄDGÅRDSMÖBLER!

VI BYTER UT VÅRA EKENS-SÄNGAR MOT NYA. PASSA PÅ ATT FYNDA TILL KRAFTIGT REDUCERADE PRISER.

Ekens

GÖINGE MÖBLER

SVENSK-TILLVERKADE BÄDD-SOFFOR FRÅN GÖINGE

PERFEKT FÖR SOMMAR-STUGAN

RÄNTEFRI AVBETALNING!

ÅK DIREKT TILL

RIXNERS MÖBLER ITIBRO

SVERIGES MÖBELCENTRUM

INREDNINGSHUSET, MARIESJÖ, SKÖVDE